

ЧИ ПОТРІБНІ ФАХІВЦІ ЛОГІСТИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Ни одна организация не может
ожидать процветания,
если она игнорирует логистику
или не организует ее должным образом,
обеспечивая этим сильное
конкурентное преимущество
Уотерс Дональд

Постановка проблеми. Логістику потрібно розглядати як методологію, сферу мислення, що може бути використана при вирішенні різноманітних питань у діяльності підприємства; міждисциплінарну науку, що займається пошуком організаційно – економічних механізмів підвищення ефективності ресурсопотокових процесів підприємства.

Сучасний ринок вимагає від підприємства постійно активного пошуку найефективніших напрямків господарювання, і в першу чергу, організації поставок, випуску і збуту продукції. Виробник за будь яких умов повинен бути готовим до термінового виконання замовлення споживача та швидкого реагування на зміни попиту. І такі підприємства як ВАТ ТРЗ “Оріон”, СП “Ватра - Шредер”, Корпорація “Ватра” звичайно не можуть обійтися без налагодженої системи логістики. Саме ці підприємства є об’єктами нашого дослідження.

Аналіз наукової літератури свідчить, що логістика на сучасному етапі господарювання є одним із найважливіших факторів управління підприємством, про що ми переконуємось аналізуючи літературу таких авторів як К. М. Таньков, О. М. Тридід, Т.О. Колодизева, М. А. Окландер, Д. Уотерс, О. П. Кочетов, Л. В. Торгова тощо. Не зважаючи на те, що проблематиці даної теми було присвячено не мало публікацій, суть даного питання залишається повністю ще не розкритим.

Мета дослідження. Не претендуючи на вичерпність теми, автор ставить за мету на основі першоджерел і досягнень вітчизняних та зарубіжних дослідників розкрити сутність працівників – логістиків на підприємствах.

Спеціаліст із логістики – це дуже складна посада. Справа у тому, що такий спеціаліст повинен бути одночасно професіоналом у логістиці та керівником із великим баченням. Як спеціаліст, логістик повинен знати тарифи перевезень, розміщення складів, оцінювати потреби у запасах того чи іншого товару, розбиратися у питаннях виробництва, забезпечення та транспортування. Як керівник, логістик повинен забезпечувати координацію усіх логістичних функцій. Крім того, він повинен встановлювати та підтримувати зв'язок логістики з іншими функціями компанії, а також із діяльністю постачальників і клієнтів.

Логістика – це частина корпоративної стратегії підприємства. На сьогодні підприємства часто самі формують головну мету, яку вони намагаються досягти. А формування корпоративної мети може включати у себе цілі різних підрозділів всередині підприємства.

У сучасних умовах увага логістиків виходить за межі існуючої системи бізнесу і намагається охопити і постачальників і клієнтів. Тому, зараз появляється поняття стратегічної логістики. Вона визначається як використання концепції логістики і союзів із партнерами для досягнення конкурентних переваг.

Підприємство, яке обрало правильну стратегію, прагне сповістити клієнтів про свої можливості наперед, а потім робить те, чого від неї очікує, максимально, ретельно і пунктуально.

Ефективна стратегічна логістика потребує об'єднання зусиль підприємства із зусиллями головних постачальників матеріалів та послуг.

Кінцевим і можна сказати ключовим результатом стратегічної орієнтації є те, що логісти починають витрачати менше часу на операції всередині підприємства і більше – на взаємодію із постачальниками та клієнтами.

Сучасні українські підприємства ще не повністю включили управління внутрішньовиробничими логістичними потоками до складу основних напрямків активно здійснюваної стратегії своєї поведінки та недостатньо використовують даний фактор для підвищення конкурентоспроможності. Це саме стосується і досліджуваних нами підприємств ВАТ ТРЗ “Оріон”, СП “Ватра – Шредер”, Корпорації “Ватра”. На даних підприємствах навіть не існує

таких спеціалістів як логісти. Більше того немає такої посади чи відділу як логістичний. Функції логістики покладені на заступника директора із виробництва ("Ватра – Технопласт") або відділ маркетингу ("Ватра – Світлоприлад"). Тільки на ВАТ ТРЗ "Оріон" питаннями, які стосуються логістики займається відділ матеріально-технічного постачання, який є досить близьким до логістики.

Сьогодні на перший план виходять основоположні принципи логістики, що передбачають пріоритетність споживача та якості на всіх етапах виробничо – розподільчого циклу. Логістика пропонує підприємству пошук рішень, які б дозволили із мінімальними сукупними витратами задовольнити потреби його клієнтів.

Логістична система підприємства не завжди працює відповідно до задумів його керівництва. У процесі її реалізації виникає безліч проблем – від перебоїв у поставках матеріально технічних ресурсів до крадіжок на складах. Професійний рівень логіста визначається, насамперед, його вмінням виконувати контрольну функцію, оскільки її спрямування – це забезпечення стійкості та стабільності підприємства.

Нові підходи до організації та управління підприємством, реалізація принципів логістики потребують підготовки висококваліфікованих спеціалістів, здатних ефективно діяти в умовах сучасного ринку.

Варто відмітити, що логісти відповідають за транспортування, систему переміщення і доставки продукції, керують роботою складського господарства, регулюють розвиток виробничої інфраструктури, контролюють виробничі плани і програми, керують запасами, корегують діяльність із продажу товарів і виконанню замовлень. Крім цього, до їхніх обов'язків входить координація логістичних процесів, проведення досліджень у сфері логістики, діяльність по удосконаленню логістичної системи, управління матеріально-технічним забезпеченням, формування господарських зв'язків, аналіз інформації, що надходить на підприємство тощо.

Підрозділ логістики, створений на підприємстві, стає аналітичною та управлінською структурою, що вивчає, розраховує, оптимізує і планує потокові процеси на всіх рівнях. Дана структура дозволяє організувати рух матеріалів, коштів, інформації, товарів й людей як єдиний процес, знижуючи збої та витрати виробничо - господарської і комерційної діяльності до мінімуму.

Функціональна роль структурного підрозділу підприємства, який управляє логістикою, повинен складатися із планування, управління й контролю матеріальних та інших потоків не тільки на підприємстві, але і за його межами. Організувавши за встановленими вимогами матеріально-технічне забезпечення, збут і транспортно-переміщувальні роботи як єдиний комплекс, який за своєю важливістю не поступається виробництву. Цей підрозділ об'єктивно виправдовує своє існування не тільки в оперативній діяльності, але і у стратегічних планах підприємства. Якщо на підприємстві створити такий підрозділ, то так чи інакше він дозволить:

- підвищити здатність підприємства швидко адаптуватися до потреб ринку;
- скоротити час виконання логістичних процесів;
- досягнути відчутного зниження загальних витрат на виготовлення і реалізацію продукції;
- розширити і зміцнити гарантії сервісного обслуговування споживачів;
- розробляти нові методики;
- забезпечити професійний розвиток співробітників служби логістики.

Фахівці із логістики володіють багатьма знаннями. Вони водночас є і тактиками і стратегами. Тобто, тактики володіють гарними навичками роботи із обчислювальною технікою, інформаційними системами, транспортними засобами, складським господарством тощо. Стратеги, володіють аналітичними здібностями, навичками планування, організації і управління, комунікативними здібностями тощо.

Основним завданням працівника логіста є досягнення гармонійних та продуктивних робочих відносин із працівниками інших функціональних підрозділів.

Тому, при впровадженні відділу логістики для підприємства з'являється можливість вишукувати резерви, що компенсують додаткові витрати на задоволення зростаючих запитів

споживачів і підвищення якості їх обслуговування. Визначальним для прийняття рішення про створення відділу логістики є можливості, по-перше, ліквідації як дефіциту так і надлишку товарно – матеріальних ресурсів і, по-друге, економії витрат на транспортні перевезення та складські приміщення.

В даний час в нашій державі логістика повинна отримати визнання. З цієї, нової для нас науки, за кордоном уже давно проводяться міжнародні конгреси, конференції, тощо. У багатьох країнах функціонують досить успішно національні об'єднання із логістики. Навчальні заклади готують спеціалістів – фахівців із логістики. Також видається багато наукової літератури та спеціальних книг із даної тематики. Прикладом можуть бути такі авторитетні журнали як “Logistics” (Англія), “Logistik Spertum” (Німеччина), “International Journal of Physical Distribution and Logistics Management” (США) тощо.

У Росії, наприклад, діє фонд логістичних розробок ФОЛОР. Також видається досить популярний журнал ЛОГИСТИКА. У нас же в Україні даній проблематиці ще не надається достатньої уваги. Хоча, видається журнал “транспорт + логістика”, який присвячений науковим працям фахівців.

Однак, у той же час, можна констатувати такий факт, що логістиці ще мало приділяється уваги у навчальних закладах. Вона нерідко не виділяється як окремий навчальний курс, а включаються лише деякі питання у інші навчальні предмети. Тому виникає питання як ми можемо готувати фахівців у даній галузі? Хоча вище ми перерахували вигоди від впровадження на підприємствах логістики.

Хоча на деяких підприємствах промисловості починають використовувати мікрологістичні системи MRP, KANBAN, JIT тощо. Тобто, системи оперативного планування та управління матеріальними ресурсами, а також контролю. Також розвивається й виробничо – технічна база підприємства, яка пов'язана із управлінням матеріальних, інформаційних та супутніх потоків. Створюються інформаційно-обчислювальні центри, автоматизовані транспортно-складські комплекси тощо.

Виділимо наступні перспективні заходи у сфері розвитку логістики в Україні:

- орієнтація на логістичний підхід до управління підприємством;
- розвиток логістичного мислення у працівників виробництва, підготовка необхідних кадрів для сфери логістики;
- перехід від ринку продавця до ринку покупця;
- виробляти те, що продається, а не продавати те, що виробляється;
- орієнтація на якість продукції та на споживача продукції;
- підвищення сервісного обслуговування клієнтів;
- організація сприятливих умов для забезпечення безперебійної роботи підприємства, тобто оптимального завантаження виробництва;
- створення ефективної внутрішньовиробничої системи управління та планування матеріальних й інформаційних потоків;
- створення ефективного ланцюгу постачання товарів;
- дотримання належного контролю матеріально - технічних ресурсів;
- розвиток міжнародних контактів у галузі логістики через мережу INTERNET та із допомогою використання різноманітних електронних документів для забезпечення прямих зв'язків із постачальниками;
- використання закордонного досвіду у своїй діяльності тощо.

Висновки та перспективи подальших досліджень. *Мета логістики полягає у координації фізичного розподілу та менеджменту матеріалів для економії витрат і підвищення рівня обслуговування.*

Отже, необхідним є подальше впровадження та розвиток основ логістики як у навчальних закладах так і на промислових підприємствах не тільки нашого регіону, а й усієї України. Повинно розвиватися логістичне мислення керівників та менеджерів різного рівня. Потрібно удосконалювати виробничу, технічну й технологічну сторони логістики.

А особливо потрібно впроваджувати у практичну діяльність підприємств спеціалістів логістів, які здатні досягти успіху у конкурентній боротьбі. Які будуть досягати мінімуму виробничих витрат, максимального рівня сервісу, максимального прибутку та максимуму конкурентних переваг.

Аналіз на вибраних підприємствах показав, що функції логістики, в основному, розподілені між різними відділами, а не зосереджені в межах одного, що значно ускладнює регулювання, планування та контроль логістичних операцій. Впровадження логістичних підходів у внутрішньофірмове управління дає можливість удосконалити усі логістичні процеси, а саме: постачання ресурсів, їх відвантаження, складування та зберігання, а також проводити контроль за усіма видами матеріально – технічних ресурсів та готовими виробами.

Отже, усе вище сказане дає підстави стверджувати, що логістика є досить актуальною наукою у сучасних умовах, а нові підходи до управління й організації виробництва потребують підготовки висококваліфікованих спеціалістів – фахівців із логістики.

Література

1. Кочетов О. П., Торгова Л. В. Управління матеріально – технічним забезпеченням (менеджмент постачальницько – збутових процесів): Навчальний посібник. – Хмельницький: ХДУ, 2003. – Ч. 2. – 155 с.
2. Окландер М. А. Логістична система підприємства: Монографія. – Одеса: Астропрінт, 2004. – 312 с.
3. Таньков К. М., Тридід О. М., Колодизева Т. О. Виробнича логістика: Навчальний посібник. – Х.: Видавничий Дім "ІНЖЕК", 2004. – 352 с.
4. Уотерс Д. Логистика. Управление цепью поставок. Пер. с англ. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2003. – 503 С.